

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Lulchak, President.

Subscription per year \$2.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місцяться в Укр. Роб. Домі, на роі вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. Ю. Люлчак, голова.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

"ЄВРОПА, ЦЕ ОЗБРОЄНИЙ ТАБОР".

Таке каже американський мільйонер Корнеліус Вандербілт (молодший), який щойно вернувся з Європи. За останні чотири роки майже всі європейські країни витрачають загально від 50 до 60 процент свого державного бюджету на армію й на флоту, а деякі, як Польща, витрачають 72 процент. Через економічні причини Європа не вірить, що тепер якраз час на мир. Версальська мирова угода таке ж далека на ділі від мира, як і перед світовою війною.

Ліга Націй, це збіговисько для обміну думками тих, які хочуть "думати голосно", це місце, "де маленькі держави вирішують свої великі справи, а великі держави — свої маленькі справи". Це місце, де з'являються представники 15-ох держав, а з'являються — поговорити, поаргументувати, а потім поїти чай і... горілку на березі прекрасного Леман озера.

Повні Європа готується до великої мілітаристичної війни, вона є над безоднею, найбільшою економічної війни в історії. Між ріжними групами європейських держав йдуть тайні військові й ціл. переговори. Італія з одного боку, Греція з іншого, а з другого з Грецією, а з третього з Німеччиною. В тайниках дипломатичних кабінетів ведуться переговори, складаються плани, йде розподіл світа. Поки всі інші країни будуть відкрито свої численні армії, Німеччина, який заборонено мати армію понад 100 тисяч, навчає військового ремесла сотки тисяч молодих атлетів. Німецькі наукові сили, винахідники, практиканти працюють день і ніч.

Муссоліні, хоч країна бідна, хоч ліра падає, збільшує й озброєні армію. Франція, що стоїть під тягарем податків і довгів Америкі, має під карабіном величезну армію, яку в найкоротшому часі в разі війни може довести до п'яти мільйонів ювінів.

Щаслива Польща Пілсудського має 300-тисячну армію, для втримання якої вона до нитки обдирає селянина, а останніми часами накладає ще нові податки на залізницю, й хвалиться, що в разі війни може виставити чотири-мільйонну армію, яку вона вивчила за останні шість років.

Японія може поставити три мільйони ювінів, один мільйон яких вона чи то в військового мундури, чи в цивільного тримає на азійському континенті "для охорони своєї власності перед китайськими бандітами". Англія дуже боїться союзу між Японією з Радянськими Республіками й тому стало збільшенню своєї військової сили на Далекому Сході.

Франція, Англія, Японія й Німеччина одна наперед другої будуть воздушні філоти. Англія дає мав зверхність на воді, утримує величезну флоту, а Франція й Італія запанували будуть кораблі, суперницько між собою за першість на воді.

Пильним оком слідить капіталісти за кожним кроком Радянського Союзу і хоч отворто всі є проти него, то тихцем до одного не від того, щоб в його особі припадати собі такого великого союзника. Зі сль Вандербілта виходить, що Англія й Франція боїться союзу між С.Р.С.Р., Німеччиною, Італією й Грецією.

Такі заяви Вандербілта публікує в Америкі Гретовна преса. А що найцікавіше, то в останніх числах Гретовна преса надрукувала повний змет тайного військового протирадянського й протинімецького договору між Польщею й Румунією. Та про цей договір пороворимо іншим разом.

НЕ ДАЮТЬ ГОВОРИТИ ЗРАДНИКАМ.

Від якогось часу англійська капіталістична преса почала дурити всіх, що майнери вертають вже до роботи, що в багатьох місцевостях вже вернули, що майнерська федерація вже розбивається на часті й кожна частина хоче з провідника переговорувати з властителями, що майнери не хочуть признавати вже своїм лідером Кука, але просять МекДоналда, щоб він їм говорив за них перед капіталістами й їхнім урядом і т.л.

Коли читач перечитає от-так одного дня, другого, третього й коли він хоч трохи вірить буржуазній пресі, то наблирає вражіння, що майнерський страйк в Англії вже розбито, що майнерська федерація вже розлетілася, що майнери самі просять вже до праці, але капіталісти й слухати не хочуть. Але пройде ще пару днів, ми знову доведемося з той-ж таки капіталістичній пресі, що є вигляди на розбиття страйку, що майнери вже самі втомлюються страйкувати, що зустрічати властителям тільки пальцем кивнути, а мільон майнерів одного дня верне до роботи, а навіть вже вертає...

Через пару днів далі чуюмо, що скликають наради з представників властителей і майнерів, які більше чим певно закінчать страйк, бо майнери вже самі просять і т.д., знову повертається та сама стара пісенька. А слідуюча телеграма вже доносить, що наради розбилися, бо майнери й чути не хочуть про ніякі уступки.

З того всього виходить, що всі доведені попередні донесення були ніщо інше, як бажання капіталістів, висловлені на рідних буржуазній пресі тільки для посміхання в майнерських рядах зневаги в власні очі. На ділі ж, майнери ніколи, на п'ятому місяці страйку, стоять так-ж непохитно, як стояли на його початку. Вони не тільки нічого не хочуть чути про таких "провідників", як МекДоналд, якого ім так вперто пропонує буржуазна преса, але вони вивчили, не дали говорити більш поступовому лідерові юні залізничників (Льюкомтивників і палачів). Дж. Бромлей.

Тред-юніона генеральна рада сказала Бромлею, щоб він на з'їзді Тред-юніонного Конгресу в Борнмаві підтримав резолюцію за допомогою страйкуючим майнерам. Бромлей, який залізничників якого не тільки зломала підчас страйку угоду про допомогу майнерам, але яка цілий час перевозить залізничне вугля, що приходить до Англії з закордону, хотів говорити на з'їзді до цієї справи. Делегати майнерів тоді запитали,

чи генеральна рада має на думці нанести ще більшу образу майнерам, доручивши Бромлею фігурувати прителем майнерів. На з'їзді снічалася буча. Бромлей кілька разів поривався промовляти, але делегати загрозили йому. Прийшло до такого замішання, що голова примушений був замкнути сесію з'їзду аж до по-полудні.

Ось як радий майнери "вітають" зрадників. А ті, яких буржуазна преса давно вже розвінчала, далі стоять на чолі страйку й заявляють, що не поступлять ані одного кроку капіталістам.

Що майнери тримаються добре — про це свідчить діяльність хоч би самого уряду, який устами Вінстона Черчила починає грознити (пальцем в черевиків) властителям копаць, що коли вони не підуть майнерам на уступки, то уряд вживе проти них законку.

Майнери голодні, змучені, але боряться стійко за свою організацію, за свої попередні здобутки. Боряться, не дивлячись на зраду лідерів інших війн, не дивлячись, що проти них стоїть соціально вся капіталістична машина, що їх обкладають бо-лотом брехонь верховоди Амстердамського та П. Інтернаціоналів. І коли-б тільки міжнародні робітничі шло слідами радянського й дало майнерам матеріальну піддержку, головне тепер, то воно забезпечило-б ім повну перемогу. А ця перемога була-б перемогою пролетаріату цілого світа.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ.

В Німеччині, в благословенному царстві Гіндебурга, велике безробіття. Думаєш оптимісти, що весняні та літні роботи це безробіття усувають з лиця німецької землі. Аж виходить — не усувають.

На 15. лютого число безробітних, що дістають від держави повну допомогу, було 2,958,853. Це число зменшилося 15. березня до 2,017,461, 15. квітня до 1,883,626, 15. травня до 1,734,429 і збільшилося на 15. червня до 1,749,111. Але-ж загальне число безробітних далеко більше, коли врахувати сюди тих безробітних, що не одержують допомоги. Останню цифру треба тоді збільшити на якийсь 25-30 процент.

Далі маємо величезне число частинно забезпечених безробітних. На 15. червня число безробітних, що діставали допомогу через шість місяців, було 276,000 та число тих, що отримували допомогу через три місяці, було 856,000.

Число термінових робітників, що працюють не повний час, відповідає приблизно числу цілком безробітних. Загалом Німеччина видає щомісяця на безробітних близько 100 мільйонів марок. Цей суми німецької держави не сила довгий час непродуктивно видавати, бо це важким тягарем ляже на державний бюджет. Через те відповідальні державні чиновники митової мусели захопитися біля цієї проблеми, бо вона, якщо її вчасно не розв'язати, загрожуватиме Німеччині не тільки економічною, а й політичною кризою.

Безробіття в Німеччині є через брак ринку збуту та конкуренції з товарами інших держав, головною Франції, де через обесцешення франка праця дуже дешева. Німеччина почала переводити внутрішню реорганізацію продукції та заводити найновіші технічні удосконалення. Це збільшило й дешевило вироб товарів, але вийшло на вулицю армію безробітних.

Мільйони рук залишаються без праці, мільйони ротів — без хліба. Отже, оздоровлення німецького господарства з одного боку (для капіталістів) виходить на добро, а з другого (для робочого класу) на зло.

Це називається "оздоровлення". При кішні червня парламент, вийнявши на увагу перше — що від часу господарської кризи 1925 р. і до початку 1926 року було 2,500,000 безробітних та кілька мільйонів таких, що робили не повний час; друге — що криза не зменшилася й нема вигляду, щоб зменшилася; третє — що зима збільшить безробіття, а тимчасові лідери цієї країни — парламент уважав за відповідне піднести ринку праці, збільшити можливості праці та дати безробітним роботу.

Таке каже парламент, але не таке кажуть закони економіки сучасного капіталістичного ладу, а тому, хоч парламент ухвалює, безробіття не зменшується, але зростає.

МІЛІТАРИЗАЦІЯ ПОЛЬЩІ.

Польський сейм ще ніби не існує. Він розійшовся тільки на короткі вакації і незабаром зійдеться знову, щоб узятися за реакційну "реформу" виборчого закону. Та тим часом за заштунками бартеливського уряду відбувається процес далеко важливіший, ніж союзові дебати. Польща мілітаризується. Пілсудські закріплює свою владу.

Чистка адміністрації йде далі, всі рішачі позиції переходять до рук надійних пілсудчиків. Проте, найважливіші процеси відбуваються в могутнім мілітарним апараті держави. Іх можна резюмувати в короткій формулі: армія для Пілсудського; а Польща для армії.

В дванадцяті роковин того дня, коли легіонери рушили з Кракова до Кельців, 6. серпня, президент Мосцінкі підписав декрет про організацію військового командування. Армія стає незалежною від союму. Генеральний інспектор, який має стати підчас війни головнокомандуючим і який, протинно військовому міністрові, не відповідає тільки перед сеймом, стає цілковитим паном в армії. Зовсім зайва річ питати, хто стане цим інспектором. Пілсудські став військово-го міністром єдине для того, щоб провести закон про головне командування армією. Тепер посаду міністра зможе посісти хтось інший.

Армія для Пілсудського! Для того, щоб ще дуже прикріпити до себе армію, Пілсудські на-

перед травневим переворотом було близько 100,000 членів, зараз їх має понад 250,000. Для оборони влади Пілсудського збройною силою цього, ніби-то, досить.

Але поруч із цим пілсудчики ротуються до виборчої кампанії. Під гаслом "геть партію!" вони спокійнісінько самі утворюють нову партію — "Союз підпашення Жечипосполітої". Пелеєсевич жахаються цього, бо нова партія серйозно загрожуватиме їхнім парламентським позиціям в разі нових виборів. Соціалісти нарікають на те, що "Стрілець" стає партійним і в тайнім обіймку їхній ЦК пропонує товаришам захоплювати до своїх рук Стрілець там, де їх більшість і виступати за нього там, де вони складають тільки меншість. П.П.С. взагалі робить опозицію. Але минули ті часи, коли пілсудчики числилися з думкою П.П.С.

ПРОТИ ЗРАДНИЧОЇ ПОВЕДІНКИ.

Комітнери про страйк англійських майнерів і зрадничу поведінку реакційних лідерів.

В Парижі відбулася 30. липня ц.р. конференція англійського комітету міжнародного тред-юніонного єдності. Комітет той складається з представників радянських профсоюзів і з представників генеральної ради англійських тред-юніонів.

На початку свого існування комітет працював солідарно, але після того, як генеральна рада англійських тред-юніонів відклала генеральний страйк, політичний майнерів самим борються в голоді й нужді; після того, як вона й до самого страйку майнерів поставилася байдужою та до цього часу не дала належної допомоги страйку; нарешті, після того, як та-ж генеральна рада, яка є складовою частиною Амстердамського Інтернаціоналу, не натиснула на те, щоб спинити довіз вугля до Англії, щоб за посередництвом Амстердамського Інтернаціоналу повести активну кампанію серед міжнародного пролетаріату за фінансовою допомогою майнерам — після того роданським профсоюзам почали тиснути генеральну раду, почали демаскувати її поступки.

Нарешті представникам радянських профсоюзів в англійському комітеті вдалося скликати в Парижі нараду з англійськими представниками генеральної ради і на тій конференції виразно поставити справу допомоги англійським майнерам. Коли представники радянських профсоюзів взяли на тій конференції англійських білоручку під перекрестний отонь, вони почали крутити. Але викрут не вдавася. Радянська делегація зажадала повної підтримки з боку генеральної ради англійських майнерів. Тоді англійські делегати заявили, що це є вимушавання у внутрішні справи англійського тред-юніонного руху й почали збиратися до дому.

З приводу такого становища представників генеральної ради, Комуністичний Інтернаціонал видав відозву до комуністичних партій і до робітників цілого світа, в якій знаменує, що у паризькій нараді англійського комітету представники генеральної ради за її дорученням нагло видамаги від радянських делегатів, щоб ті відмовилися від своєї декларації, у якій виділяють великий стрілецький марш по тій самій дорозі, якою в 1914 році йшла 1-ша бригада легіонерів з Кракова до Кельців. В Кельцях відбувся щорічний з'їзд легіонерів. Сам маршалок Пілсудські із днів до Кельців сказати на з'їзді велику промову.

Все для армії! Зараз у Польщі ведеться цілу кампанію військових, стрілецьких, легіонерських свят. Серпневі воєнні роковини дали привід до цілого руху мілітаристичних демонстрацій. Уряди великий стрілецький марш по тій самій дорозі, якою в 1914 році йшла 1-ша бригада легіонерів з Кракова до Кельців.

В Кельцях відбувся щорічний з'їзд легіонерів. Сам маршалок Пілсудські із днів до Кельців сказати на з'їзді велику промову. Президент республіки Мосцінкі, покійний наказам свого головнокомандувача, післав до Кельців привітальну телеграму, що кінчалася словами: "Хай живе маршал Пілсудські!"

По всій Польщі брязчать шаблї. Пілсудчики працюють. Стрілецький союз, в якому перед травневим переворотом було близько 100,000 членів, зараз їх має понад 250,000. Для оборони влади Пілсудського збройною силою цього, ніби-то, досить.

Але поруч із цим пілсудчики ротуються до виборчої кампанії. Під гаслом "геть партію!" вони спокійнісінько самі утворюють нову партію — "Союз підпашення Жечипосполітої". Пелеєсевич жахаються цього, бо нова партія серйозно загрожуватиме їхнім парламентським позиціям в разі нових виборів. Соціалісти нарікають на те, що "Стрілець" стає партійним і в тайнім обіймку їхній ЦК пропонує товаришам захоплювати до своїх рук Стрілець там, де їх більшість і виступати за нього там, де вони складають тільки меншість. П.П.С. взагалі робить опозицію. Але минули ті часи, коли пілсудчики числилися з думкою П.П.С.

Ніколи цей комітет не був настільки потрібний робітничим майнерам, як тепер. Завдання англійських робітників полягає в тому, щоб примусити генеральну раду та її делегату в англійському комітеті стати на допомогу майнерам. Коли-ж генеральна рада відмовиться допомогти майнерам, то негайно викрити її нову зраду й замінити її членів новими, що з честю несуть на своїх плечах англійських робітників у генеральній раді, Майнерам треба допомогти негайно й найактивніше. Разом з організацією допомоги, треба зараз-ж приннिति довіз вугля до Англії. Це буде велика перемога солідарності та реальної допомоги майнерам.

Гаряче вітаючи англійських майнерів, Комітнери закликає всі комуністичні партії та революційних робітників усього світу допомогти майнерам і надади з найбільшою в багатого разів енергією.

Як-же закінчилася нарада комітету? Майже ніяк. Хоч головна тема скликання комітету була — допомога майнерам, то представники генеральної ради англійських тред-юніонів заявили, що вони не мають від генерали уповноважень — що справу обговорювати.

Тоді після спільної заяви про konieczність єдності міжнародного тред-юніонного руху, конференція закінчилася умовою, що наради мають відбуватися знову два — три тижні пізніше, бо англійські делегати мусять їхати до генеральної ради за дальшими уповноваженнями.

12. серпня генеральна рада телеграфічно повідомила радянські профсоюзи, що вона годиться продовжувати наради комітету далі та просить визначити час і місце зібрання, на що радянські профсоюзи телеграфічно від 16. серпня запропонували час наради комітету 20. серпня в Берліні. Першою й основною справою наради радянські профсоюзи знову таки запропонували допомогти страйкуючим англійським майнерам.

Про наслідки тих нарад по-дамо пізніше.

НЕ СЛОВОМ, А ДІЛОМ.

Від початку страйку англійських майнерів до 20. серпня радянські профсоюзи вислали англійським майнерам 4,980,000 карбованим допомогою.

ВИКЛЮЧИЛИ З КОМПАРТІ.

Комуністична Партія Німеччини виключила із своїх рядів за проти-комуністичну діяльність лідерів опозиції Маслова, Рут Фішер, Корша та Лясау-Люккінгена. Троєм останнім партія запропонувала, щоб вони зреклися польських мандатів.

Куркулєнко.



Тихо! Посипте голови попідом... Рипинда говорить... без коментарів...

Каже Рипинда, переваживши мотузочком сніпу кишку, що віннігеські комуністи, будуть садю на танці, але кажуть, що школу, бо на танці-якде грошей не дадуть.

Рипинда думає, що коли вона танцює в соборі, то чому-б комуністи не танцювали в школі?

Залежить, Рипинде, які танці. І для танців треба шкоди. Треба годуватько.

Баччи, Рипиндочко, наші школярки танцювали два-місяці по західній Канаді, то люде за те їх на руках носили.

Сердишся, Рипинде, що більшовики будуть в соборі, а ти побудувала собор та й той лахом до землі?

Не сердишся, краще, а я тобі розкажу казочку... з біблії.

Во время оно приснився єгипетському фараонові сон: сім коров сухих, а сім гладких, О-ті сухі корови такі буди голодні, що пожерли гладких і самі здохли.

Сім тисяч діт з такого пісньє появились на землі канадській двоногої створини, ненажерливі, як оті фараонські корови, які рішили "бай гук ор бай крук" пожерти всі долари українських фармерів.

Перший раз зібтали вони кілька тисяч "бай гук" — зжерли і не здохли.

Другий раз зібтали вони кількатисяч тисяч теж "бай гук" — зжерли, аж зником цмокнули.

Третій раз рішили вони зібрати цілий мільон доларів "бай-крук", навіть Мойсеево наслідника, Боєра, до помочи запросили, і... вдавлялися, ноги падали, ах... вижали.

Потім рішили: хочеш Шку їсти кашку — менше куай скорше клещи.

Раду владли, Назарука до Канади спровалили, українського Жиди видалали, Христа на стени Канади післили й почали долари "позичити".

Кількадесять тисяч "позичили". "Позичили", зжерли й потами двері підперли.

А коли вже доларів не стало, почали одні других жерти.

"Міністер" переякався, щоб його не жерли, то аж в сконку обернувся й насили втік до Злучених Держав.

Там таких тепер пахоців надується, що навіть "Свобода" носе закрила.

А між канадськими "тоцими" патріотичнимі коровами почався "голод". Вже й католиків їдять, вже пресбитеріїв їдять пробували й на більшовиків зубами кланяються...

Колі-ж почули, що більшовики будинок будують, а в нем уї салю матемуть... страх і трепет найшов на них: ануж більшовики танці в тій салі заведуть та собор нам сконкурують?

Не біся, Рипинде! Танцю собі здоровенька. Більшовики такі справді про культурно-освітню працю думають... Кажуть, що багато ренегатів серед українського народу в Канаді наплідилося, і більшовики культурною працею з ними хочуть бортися.

З такими, наприклад, як ті соціалісти, що були ними, колі-ж не мали що їсти; а коли втратили робітничу ласку, то пішли продавати Атабаску; потім стали петлюрівськими секретарями, а тепер греко-православним халазми.

Багато треба культурно-освітньої праці, щоб таку погань викоринити з між українського народу.

Але на таку роботу люде грошей дадуть, Рипинде. Побаччи. Навіть вже дають. І стни друкарні до гори ростуть. А стни собору — ні!

Не суди, Рипинде, да не суди будеш.

Куркулєнко.